

ESQUEMA PER A COMENTAR UN TEXT CIENTÍFIC

- **(E) EXPLORACIÓ DEL TEXT.**

Lectura pausada i detinguda del text. Abans d'entrar en la tasca, el lector el primer que ha de fer és llegir el text. Para què? Per a descobrir el seu sentit, familiaritzar-nos amb el seu llenguatge, conèixer la problemàtica general del text i focalitzar la seva idea principal i les altres subsidiàries, sobre les quals es fonamenta.

Com? Primer, llegint el text tantes vegades com sigui necessari. Segon, coneixent el significat dels conceptes o paraules que desconexem, ajudant-nos mitjançant subratllats, esquemes, mapes conceptuals, notes, resums, etc.

- **(T) TEMA.** Una vegada ben analitzat i comprès el significat del text vam començar pròpiament el comentari de text presentant el problema o tema que planteja. Aquest epígraf en certa manera ha de respondre a la qüestió subjectiva: Què em diu el text? De què tracta? Quin problema planteja? El tema ha d'expressar la tesi central del text, amb precisió i claredat, en tant que sigui possible en una sola frase o màxim una ratlla, a manera de títol.

- **(A) ANÀLISI.** (Explicació del contingut i de la forma del text). El següent pas consisteix a explicar el contingut del text en qüestió, sense aportar encara comentaris crítics o judicis de valor. La seva manera d'expressió i forma, els conceptes claus o específics que en ell s'empren, les idees que, paràgraf per paràgraf, van apareixent, etc. En una paraula, l'anàlisi ens ha de permetre descompondre el text en els elements que ho integren per a fer possible la perfecta comprensió. L'anàlisi consta de dues parts:

- Anàlisi i comentari dels termes o expressions rellevants. Díficilment podem comprendre un text sinó coneixem el significat dels termes que en ell apareixen. Per això, un dels passos fonamentals del comentari consisteix a aclarir el significat general o específic d'aquests conceptes.

- Anàlisi de l'estructura del text. Indiquem les parts que es divideix el text i el seu contingut, és a dir, les idees, hipòtesis, problemes que es plantegen. Recolçant-nos en l'esquema prèviament fet sobre l'estructura interna del text, vam passar a la seva reconstrucció explicativa detallada. Aquesta part del comentari constitueix el nucli del mateix i per això sol ser la més extensa. Per al seu desenvolupament és aconsellable servir-nos de l'esquema guió que prèviament hem preparat. La redacció ha de fer-se amb el nostre llenguatge, sense caure en l'error de la còpia o la paràfrasis de l'escrit en el text, i d'una forma clara, ordenada, coherent i fidel al contingut, transmetent amb exactitud el que diu.

- **(R). RESUM.** Resumir és extreure el fonamental d'un text rebutjant l'anecdòtic o accessori. Un resum és redactar un text nou en el qual només s'expressa el principal o essencial del mateix, prescindint de les explicacions, exemples, anècdotes, matisos, etc. El resum ha de donar resposta a la pregunta Què diu el text en essència? Quins són les principals idees?, etc. Per tant, el resum ha de centrar-se i incloure la idea principal i en les secundàries que ho desenvolupen. El propòsit del resum és obtenir un text breu, precís, clar i objectiu que transmeti a un lector aliè la informació clau, la lògica argumentativa i el sentit del text.

- **(I) ENQUADRAMENT** (Context biogràfic, bibliogràfic, ideològic i històric-social) . Una vegada enunciat el tema hem de localitzar i contextualitzar al seu autor i al text en el conjunt de la seva obra i pensament, així com, en el context biogràfic, històric, polític, religiós, artístic, filosòfic, econòmic, etc. Finalment, és molt recomanable explicar la relació entre les idees de l'autor i els corrents de la mateixa època o posteriors, així com, la influència que sobre l'autor puguin haver tingut pensadors o corrents anteriors.

- **(A). APORTACIONS.** (Comentari crític, valoració i conclusions del text). És el judici raonat que el text provoca en nosaltres. Del que es tracta és d'interpretar, criticar i valorar, els elements trobats durant l'anàlisi (la tesi, hipòtesi o idees secundàries, la ideologia, les intencions de l'autor, els conceptes i terminologia, etc.). És en aquest epígraf on el comentarista aborda la problemàtica del text, aportant la seva visió personal coherentment raonada. No n'hi ha prou amb dir “m'ha semblat bé o malament”, “estic d'acord o no amb el text”, sinó que raonadament i argumentadament el comentarista exposa els pros i contres de les tesis, porta a col·lació la trama o els vincles històrics del tema i la seva possible connexió amb altres temes científics, literaris, etc. En altres paraules, el comentarista, sempre en relació amb el text que té davant, fa explícit el que sap sobre l'autor i la problemàtica en el text plantejada